

2011. május 6-án az Alkotmánybíróság megsemmisítette az ún. 98%-os különadóról szóló törvényt

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény módosításáról szóló 2010. évi CXXIV. törvény 2. § (1) bekezdésének a „ ..., rendelkezéseit a 2005. január 1. napját követően megszerzett jövedelmekre kell alkalmazni” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt a hatálybalépésére – 2010. december 30. napjára – visszaható hatállyal megsemmisíti.

A jogszabályt először az országgyűlés 2010. október 1-jei hatályba lépéssel fogadta el, rendelkezéseinek alkalmazását 2010. január 1-jei visszamenőleges hatállyal hozta meg. Azok az állami, önkormányzati dolgozók, akiknek munkaviszonya 2010. január 1-je után szűnt meg, köteles voltak a felmentési időre járó bérük, végkielégítésük és szabadságmegváltásuk 2 MFt fölötti része után 98%-os különadót fizetni. Ezt a rendelkezést az Alkotmánybíróság már október 26-án megsemmisítette. Az országgyűlés válaszként az Alkotmánybíróság hatáskörét szűkítette az állami bevételek (adók, járulékok, vámok, illetékek) tekintetében akként, hogy ezek alkotmányos felülvizsgálatát az Alkotmánybíróság csak akkor végezheti el, ha azok az élet és az emberi méltóság, a gondolat-, a lelkiismeret- és vallásszabadság, valamint az adatvédelem körébe tartozó alapjogokat sértik. A különadóról szóló jogszabályt pedig újra elfogadták, igaz némi finomítással. A 2 MFt fölötti rész csak a polgármesterek, jegyzők, állami vezetők esetében maradt meg, a többi állami alkalmazott esetében a különadó alapjául szolgáló összeghatár 3,5 MFt-ra emelkedett, és a saját jogú nyugellátásra jogosulttá válók esetében nem is kellett megfizetni. Viszont nem 2010. január 1-jétől, hanem 2005. január 1-jétől kellett elszámolni a munkaviszony megszüntetés kapcsán eszközölt egyösszegű kifizetésekkel.

Ma az Alkotmánybíróság kimondta, hogy az indítványokban foglaltaknak megfelelően az emberi méltóság alkotmányos alapjogába ütközik a 98%-os különadóról szóló rendelkezés, ennek megfelelően a megsemmisítette 2010. december 30-ai visszamenőleges hatállyal.

Az emberi méltóság védelméhez való jognak az Ab szerint az illetéktelen állami beavatkozást elhárító funkciója is van. A már lezárt adóévek (2005-2009) esetében a különadó az érintettek vagyonát, jogszerűen szerzett tulajdonát, vagyis cselekvési autonómiájuk anyagi alapját is megterheli. A különadó visszaható szabálya nincs tekintettel olyan személyi, családi, vagyoni körülményekre, amelyek a 2005. január 1-je óta eltelt idő alatt jelentősen megváltoztathatták az emberek teherviselő képességét

Ez azt jelenti, hogy a 2005-2009. között szerzett jövedelmekre – tekintettel a lezárt adóévekre – különadó nem vethető ki, sőt bevallást sem kell készíteni róla, a befizetett összegeket pedig az adóhatóság az adózó kérelmére köteles visszafizetni. A különadó 2010. évre vonatkozó részére pedig - ha fenn kívánja tartani – kénytelen lesz az országgyűlés új jogszabályt alkotni.